

skončily vystoupením jednoho člena ze Společnosti Národů (na př. Costa-Rica v tacua-arickém sporu). Kc.

**Podivná unifikace.** Jedním z hesel, v jichž jménu se provádějí u nás reforma politické správy, byla unifikace této administrativy na celém území státním. Nelze proto ani dosti příkře odsouditi, že vládní nařízení, která měla v mnoha směrech blíže provésti zásady zákona č. 125/27, uskutečňují toto provedení jinak pro země české a jinak pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. Myslíme tím na vládní nařízení, jimiž se vydávají jednací řády pro okresní a zemská zastupitelstva a výbory. V této věci jistě by se každý domníval, že důležité tyto sbory, organisované naprosto stejně ve všech čtyřech zemských celcích republiky, budou také ovládány společnými jednacími řády. Co však říci tomu, že byly vydány dva soubory těchto řádů, a to jeden pro Slovensko a Podkarpatskou Rus (vl. nař. č. 98/1928), druhý pak pro zemi Českou a Moravskoslezskou (vl. nař. č. 190/1928)? A co si dále máme mysliti o stanovisku příslušných legislativních oddělení, když při bližším porovnání těchto norem shledáme, že obsahově se nerůzní, lišíce se pouze přeházeným číslováním paragrafů. Přehmat tento nelze naprosto ničím omluviti, nejméně ovšem již tím, že správní reforma nabyla v zemích slovenských o několik měsíců dříve účinnosti než v částech ostatních. Jedině správný postup za takového stavu mohl býti ten, že by se platnost vydaného již řádu rozšířila i na ostatní území, anebo, že by vydán byl úplně nový řád společný, uznávalo-li by se, že jest potřeba nové úpravy. Při tom ovšem nevíme, čím by se tato potřeba dala odůvodňovati, kdyžtž existující řád nemohl se v praxi dosud nijak projevit z toho jednoduchého důvodu, že ani na Slovensku nepočaly dosud fungovati nově zvolené samosprávné sbory. Žádáme v zájmu důstojnosti naší zákonodárné činnosti, aby způsobený přehmat byl odstraněn novým jednotným nařízením. Tím ovšem nemá býti ani zdaleka řečeno, že by obsahově tyto jednací řády byly dokonalé. Na jejich neúplnost na jedné a mnohomluvnost na druhé straně poukázal pisatel těchto řádků v posledním čísle »Věstníku svazu čsl. měst«. Na tomto případě vidíme nový důkaz, jak neváženě jest chápáno veliké dílo správní reformy na místech, která v první řadě jsou povolána je uvésti v život. O lehkovážném postupu těchto činitelů ostatně jsme již měli příležitost jinde se zmíniti a nemůžeme ani zde neopakovati, že velké dílo, bohužel, nenalezlo velikých lidí.

Dr. Jos. Kliment.

**Sbírka zákonů a nařízení jako orgán ediční.** Sbírky zákonů a nařízení bylo v poslední době použito několikrát ku publikacím, pro něž podle zákona č. 139/1919 vlastně určena není. Bylo v ní totiž uveřejněno znění některých zákonů, jak se podává ze změn, na zákonu tom pozdějšími zákony provedených. Stalo se tak u příležitosti publikace zákona č. 125/27, o organisaci politické správy, kdy byl vyhlášen zákon č. 126/1920 o zřízení župních a okresních úřadů se změnami provedenými prve jmenovaným zákonem a zároveň vyhlášen byl zákon č. 330/1920 obsahující volební řád pro župní zastupitelstva a okresní výbory, se změnami, provedenými na tomto zákonu zákonem č. 126 z 1927 o volbě zemských a okresních zastupitelstev. Nedávno pak vyhlášen byl zákon č. 221/1924 o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří v úpravě provedené zákonem č. 184/1928. Kdežto však v prvých dvou případech tvoří ono sestavení nyní platného znění oněch zákonů pouhou přílohu zákonů č. 125 a 126/27, netvoříc tedy zvláštního čísla Sbírky, bylo nynější znění novelovaného zákona o sociálním pojištění vyhlášeno ve Sbírce jako zvláštní vyhláška ministra sociální péče pod č. 185/1928. — Ptáme-li se, jaký význam mají tyto publikace, nutno uvážiti asi toto: Jisto jest, že takováto uveřejnění zákona č. 139/1919, jímž se upravuje vyhlásování zákonů a nařízení,

neodpovídají; nelze je zahrnouti ani do všeobecné formule § 1. tohoto zákona, neboť nejsou to nově vydávaná právní ustanovení, ani do podrobného výpočtu předpisů, které mají býti zařazovány do sbírky, obsaženého v §u 2. Přesto však neodporují dosavadní podobná uveřejnění zákonu, neboť došlo k nim jediné v případech, kdy ve zvláštních zákonech bylo to uloženo, po případě dovoleno, což jest přípustné, ježto zákon č. 139/1919 není zákonem ústavním a může býti tedy beze všeho měněn, resp. doplňován pozdějším zákonem obyčejným.

Nepřípustné by ovšem bylo, aby jednotlivá ministerstva publikovala takto ve Sb. z. a n. o své ujmě, tedy bez zvláštního zákonného zmocnění, určité zákony se změnami provedenými z nich zákony pozdějšími. Pokud pak jde o právní význam takovéto publikace, nejde zde o vyhlášení norem, nýbrž o podobnou činnost, jakou podnikají soukromí vydavatelé, uveřejňující pro praktickou potřebu vydání rozmanitých zákonů, tak jak se zákony ty podávají ze změn provedených zákony pozdějšími. Jediný rozdíl jest, že zde vychází takovéto sestavení ve Sbírce zákonů, kdežto jindy vydává je soukromý nakladatel v knižní formě. Skutečnou a jediné závaznou normou zůstává však původní zákon a pozdější novely k zákonu tomu vydané, nikoli však ono sestavení, byť i vyšlo ve Sb. z. a n. Nesmí tedy býti význam takovéto publikace přeceňován. Není však naproti tomu ani nutno, publikace takovéto zavrňovati. Účel jejich jest výhradně praktický, aby totiž při obsáhlejších a několikrátě měněných zákonech bylo možno ze samotného orgánu, majícího za účel závaznou publikaci nových norem, shledati, jaké jest podle názoru, ovšem nezávazného, vlády neb ministerstva, nynější znění určitého zákona po změnách na zákoně tom provedených. K běžné potřebě patrně takovéto uveřejnění postačí, jestliže by se však jednalo o řešení sporných otázek, bude vždy nutno bráti za základ jednotlivé zákony tak, jak byly ve Sb. z. a n. uveřejněny a zjišťovati jejich souvislost.

V bývalém říšském zákoníku rakouském objevila se podobná publikace pouze jednou, byla to vyhláška ministerstva obchodu z 10. VIII. 1907 č. 199, již byl vyhlášen text živnostenského řádu se změnami, které byly v něm provedeny zákonem z 5. II. 1907 č. 26 ř. z. a všemi zákony předchozími. I v tomto případě obdržel ministr obchodu zvláštní zmocnění, aby takovouto vyhlášku v říšském zákoníku provedl.

**Stav, jehož náprava je žádoucná.** O velkých procesech jako byl nedávný proces s Klepetářem, Michálkem a Šikorským, se stává, že posluchači právnické fakulty, kteří žádají o přístup do porotní síně, přicházejíce sem z interusu o tak markantní případ právní a snažíce se eventuálně usnadniti své studium teoretické — hlavně z oboru práva a procesu trestního —, jsou odmítáni s holou poznámkou, že všechny vstupenky již byly vydány. Bylo by snad přece jen záhodno, aby určité místo neb alespoň tedy určitý počet vstupenek byl vyhrazen pro vážné interesenty-právniky, i když by to bylo na úkor oně části publika, která sem přichází jen z důvodů sensacechtivosti, jejíž nota bene někdy nenáležitě a místa nedůstojné chování je známo, a již konečně zajisté postačí novinářské referáty spíše, než právníkům. Snad by v tomto ohledu opatřením s kompetentního místa mohla býti zjednána náprava. Kynzl.

**Slavnostná instalácia** rektora univerzity Komenského sa konala dňa 6./XII. 1928, za prítomnosti zástupcov vlády, úradov, vojska, verejnosti a početného študentstva. Odstupujúci rektor, prof. Dr. Brdlík, podal podrobnú zprávu o činnosti univerzity v uplynulom študijnom roku, z ktorej je zrejmé, že mladá univerzita bratislavská potešiteľne vzrastá a vnútorné pomery sa konsolidujú. V letnom semestri bolo zapísaných 1386 poslucháčov, z čoho 107 cudzincov. Počet poslucháčov